Ner 129. ROK 1840

PIĄTEK 5 CZERWCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Norberta Biskupa.

Imiona Sławiańskie
Jutro Cichomir.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 4''' 572	+ 9, 2	4, 67	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
4	2	5, 064	+ 10, 0	3, 72	Północny słaby	,,	Deszcz
	10	4, 462	+ 9, 2	4, 34	WPn Wschodni słaby	,,	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Czerwiec 1840 *r.*

Mięsa wołowego, ze spaśnego bydła funt . . . . gr. 8
— tegoż z drobniejszego bydła . — 7
Cielęciny pięknéj funt . . . — 8
Skopowiny pięknéj funt . . . — —
Słoniny świeżéj funt. . . . . — 16
Wieprzowiny ze skórką i słoniną — 9
— téjże bez skóry . . . . — 8

Bułka lub rożek z pszennéj mąki przedniéj za grosz 1 ma ważyć łutów 5.
Chleba prądnickiego bochen za złoty 1 powinien ważyć funtów 10 łutów 15 a za każdy funt chleba przeważający ma być płacono po gr. 3.

Mąki pszennéj przedniéj miarka . . . . złp. 1 gr. 20
Mąki żytnéj przedniéj . . — ,, — 25
Soli funt płaci się po groszy — ,, — 6
Piwa marcowego garniec . , . gr. 12
dubeltowego . . . . — 10
flaszowego garniec . . . . . — 5
Swiec rurkowych funt . . . . gr. 27
— ciągnionych z knotami z bawełny . . . . — 26
Mydła dobrego taflowego funt . — 22

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętemi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stemplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

— *Petersburg 10/22 Maja.* —

W ukazie Cesarskim, do Rządzącego Senatu z dnia 12 kwietnia, za własnoręcznym N. Pana podpisem wydanym, wyrażono: »Dla pomnożenia ilości znaków pieniężnych, łatwo krążących, i dla sasilenia obrotów kassy Państwa, uznaliśmy za stosowne dozwolić wypuszczenie, w miarę rzeczywistéj potrzeby, czterech nowych seryj biletów kassy Państwa, po trzy miliony rubli sr. w każdéj, naznaczając bieg procentów dla pierwszych trzech seryi, od 1 maja 1840 roku, a dla czwartéj, od dnia, względem którego późniéj będzie wyrzeczoném. W skutku tego zatwierdziwszy

roztrząśniętą w radzie państwa, dołączoną tu ustawę o nowych biletach kassy państwa, roskazujemy rządzącemu senatowi wydać stosowne w téj mierze rozporządzenia.« (Podług dołączonéj ustawy wartość biletów ustanowiona została po 50 rubli srebrem, a ilość procentów, jak dawniéj, po 4 32/100 na rok, co wynosi po 18 kop. na miesiąc).

Xiążę Fryderyk Wirtembergski, wyjechał d. 8 maja do miasta Taurogen.

— *Z Kronsztadtu.* —

Po oczyszczeniu się przystani Kronsztadzkiéj z lodów, na fregacie *Cerera* przeznaczonéj na stanowisko przedniéj morskiéj straży, wywieszono dnia 1go maja flagę, na znak rozpoczęcia żeglugi. Dnia 4go maja zawinął do tutejszego portu, parostatek fraucuzki *Tage*, z ładunkiem towarów i passażerami. Dnia 5go b. m. przybyło tu sześć okrętów z owocami. Wiadomość o rozbiciu się parostatku angielskiego *Vultur*, w bliskości wyspy Oesel, stwierdzoną została, wszyscy podróżni i osada uszli niebezpieczeństwa; uratowano także 50 skrzyń indygo bez zamoczenia, a dla wydobycia reszty ładunku, przedsięwzięte stosowne środki. 6go t. m., o godzinie 10téj w wieczór, przybył z Lubeki parostatek *Następca* po pięcio-dniowéj pomyślnéj żegludze, na pokładzie jego znajdowało się 28 podróżnych. Dnia 8go t. m. przybył do Kronsztadtu parostatek *Mikołaj I.* z Travemunde który odbył tę podróż w przeciągu 92 godzin, mając na pokładzie swoim 48 passażerów.

Do Kronsztadtu nadeszła urzędowa wiadomość o rozbiciu się okrętu *Cześć*, będącego pod dowództwem kapitana Brouna. Okręt ten w bliskości Nargenu, 30go z. m. tak mocno uderzył o bryłę lodu, i tak prędko napełnił się wodą, że okrętowa osada składająca się z 14 ludzi, zaledwie zdołała wsiąść w maleńką łódkę, zostawiwszy swoje odzienie i cały swój majątek. Skoro osada wyszła z okrętu, ten natychmiast zatonął.

— *Wiedeń* 19 *Maja.* —

Xiążę Esterhazy, który miał jechać do Londynu pozostaje tu jeszcze na nieograniczony czas. Również nie jest jeszcze rozstrzygniętą, czy znajdujący się za urlopem poseł francuzki hr. St. Aulaire powróci tu lub będzie przez innego dyplomata więcéj zgadzającego się z barwą p. Thiers zastąpiony.

Onegdaj umarł tu poseł turecki przy dworze Berlińskim Nuri Efendi, wskutku affekcyi klimatu. Jechał on właśnie do Stambułu. Na jego pogrzebie odbytym podług przepisów islamizmu, znajdował się turecki ajent Maurojeni i wszyscy obecni tu oficerowie tureccy.

— *Paryż* 23 *Maja.* —

Kommissya trudoiąca się roztrząsaniem projektu do prawa względem przeniesienia do Francyi zwłok Napoleona, odbyła wczoraj ostatnie posiedzenie. Zgodzono się na wniosek, żeby Napoleonowi wystawić statue w postaci jeźdźca, i żeby żądany przez ministrów kredyt 1 miliona do 2 milionów podniesiony został. W ogóle projekt kommissyi przyjmuje wszystkie propozycye rządu i zakończa się podziękowaniem narodu do rządu za wprowadzenie téj sprawy.

Mówią, że ulica *de la Paix* ma odzyskać nazwę *Rue Napoleon.*

Listy z Montevideo powstają przeciwko postępowaniu admirała Dupotet, które może bardzo niekorzystny dla Francyi sprowadzić układ. Już rozpoczęcie układów ze strony admirała pociągnęło za zobą niepomyślny bardzo rezultat, to jest obrania Rosas na nowo prezydentem na lat 5.

Rząd ogłasza następujące telegraficzne depesze: Tulon 20 maja. Prefekt marynarki do ministra marynarki i prezesa rady: *Tartare,* który w dniu 17 opuścił Algier przybył tu w téj chwili. Armia w dniu 21 zdobyła wąwóz Teniah, który był broniony przez 6000 piechoty, między któremi 2500 regularnego wojska. Zdobyła ona wiele redut i szańców, które wszystkie z nadzwyczajną energią szturmowana były. Wojsko Abd-el-Kadera puściło się w zupełną rozsypkę. W dniu 14 armia nasza była jeszcze w Teniah. — Tulon 20 maja (godzina 9 z rana). Prefekt marynarki do ministra marynarki. Przesyłam tu niektóre szczegóły otrzymane z prywatnych doniesień z Algieru. Spodziewano się w dniu 18 zająć Medeah. Mówią że dywizya xięcia Orleanu uderzyła z frontu na nieprzyjaciela przy zdobywaniu Teniah. 24 i 2 pułki liniowe, zuawowie i tyralierowie z Vincennes, którzy tworzyli przednię straż, spotkali z początku silny odpór, ale atak wykonany przez xięcia Orleanu na czele 23 i 48 pułku liniowego w stósownéj chwili, rozstrzygnął walkę i zmusił nieprzyjaciół do ucieczki w któréj dwa działa musiła na łup zostawić. Xiążę Aumale, z pałaszem wręku uderzył na czele grenadyerów. Mamy 50 poległych i 150 ranionych.

— *Madryt* 12 *Maja.* —

Miał tu przybyć pełnomocnik Cabrery w celu układania się o poddanie się armii karlistowskiej. Utrzymują że Cabrera żąda przyznania sobie wszelkich stopni i tytułów przez Don Carlosa mu nadanych.

Czytamy w *Correo National*: »Gazeta dworska w wczorajszym numerze zawiera obszerny raport jenerała O'Donnell względem zdobycia twierdzy Alcala de la Selva, z którego okazuje się, jak bardzo ważnym był ten punkt. Znalezione tam zapasy wojenne wprawdzie nie są bardzo wielkie, dają jednak wyobrażenie o środkach jakich Cabrera użył do dalszego prowadzenia wojny. Planem jego było opanować pewną liczbę pozycyi militarnych. Ale traktat Bergary przeszkodził mu w zbieraniu owoców jego niezmordowanéj czynności. Przy położeniu w jakiem się teraz nieprzyjaciel znajduje, nie można przypuszczać aby wojna długo jeszcze trwać mogła, zdobycie Mora del Ebro nie dozwala karlistom wkraczać do Katalonii, bardzo podobném przeto do prawdy jest, że powstańcy téj prowincyi oddadzą się na łaskę narodu.

— *Chiny.* —

W Chinach zaczynają się wstrzęsienia jakie każde wielkie przesilenie sprowadza. Kanton cały brzeg tudzież Peking, są zapełnione donosicielami, którzy mniemanych handlarzy i palaczy opium, przed sąd pociągają, a przynajmniéj tych którzy nie wykupią się od oskarzenia. Więzienia Kantonu są przepełnione, a lud głośno uskarza się przeciw gubernatorowi. Admirał Elliot znowu doświadczał czy nie uda się przywrócić handel, ale komisarz Lin odpowiedział mu ostro, w sposób dający uczuć, że niedość jest być kuzynem lorda Palmerston aby z Chinami wchodzić w układy. Jednakże jest to dopiero wyobrażenie okropności i nieszczęścia jakie muszą nastąpić gdy flota angielska ukaże się na morzu Chińskiem. Jeśli rząd Chiński jest słabym wewnątrz wtedy może wybuchnąć rewolucya, a wtedy biada 350 milionóm mieszkańców, bo tam wojna okropny głód za sobą prowadzi, a jeśli jest mocny i zdolny opierać się, w tedy nie będzie końca rozlewowi krwi, blokadzie brzegów i upadkowi handlu w Chinach i Indyach.

Rozmaitości.

— *Szczęśliwy Połów.* Niedawno udał się Anglik statkiem parowym z Moguncyi do Kolonii, chcąc sobie skrócić nudy podróży, dobył wędki i usiadłszy obok sternika zaczął flegmatycznie zabawkę rybołostwa. Podróżni na pokładzie ledwo mogli wstrzymać się od śmiechu, nagle jeden z nich skoczył do kajuty, a przyciągnąwszy do siebie wędkę nieznacznie uwiązał u niéj wędzonego śledzia. Anglik czuje jakiś ciężar u wędki, wydobywa go do góry i zostaje osłupiały, późniéj zapisał sobie w dzienniku, iż pod Kolonią czasami można złowić wędzone śledzie.

— Na przyszłą zimę przygotowują do wystawy nową dramę Lamartyna, pod tytułem *Karolina Kordaj.*

— Pan Delavigne (Delawiń) w Paryżu zfabrykował pistolet, który niesie na pięćset kroków.

— Od niepamiętnych lat morze pod Gdańskiem nie wyrzucało tyle bursztynu, ile w ciągu ostatnich tygodni; przypisują to przełamaniu się koryta Wisły pod Neufaehr.

— Muzeum madryckie posiada jedyny kompletny szkielet przedpotopowego zwierzęcia mammuta czyli mastodonta (Megatherion) znalezionego w byłem Wice-Królestwie Buenos-Ayres. Hiszpanie przywięzują do tego szkieletu tak znaczną wartość, iż pochlebiają sobie, jakoby Król Francuzów ofiarował za nie 400 milionów realów.

— Gazeta lwowska donosi, że oryjentalista profesor Fleischer (Flejszer), znalazł między rękopisami biblioteki lipskiego uniwersytetu arabski rękopis, który jednak jemu zupełnie był niezrozumiały, gdyż wyrazy, arabskiemi głoskami pisane, nie okazywały najmniejszego śladu dyalektu semityckiego. Nakoniec odkrył P. Flejszer przy pomocy P. Sokolnickiego, że pomieniony rękopis zawierał uwagi nad zdaniami z pisma świętego, w polskim języku arabskiemi głoskami napisane. Otrzymawszy bliższą wiadomość, nie omieszkamy donieść o tym ciekawym rękopisie, którego autor może w czasach sporów religijnych chciał mniej znanemi głoskami arabskiemi myśli swoje o rzeczach wiary przed okiem przeciwników osłonić.

— Sztuka podobania się wymaga najwięcéj naturalności. Sztuka uwodzi, naturalność pociąga, tylko ta może przywięzywać ulubionego.

— Wielka nienawiść po wielkiéj miłości, oznacza jeszcze utajoną miłość.

— Dla czego to kochankowie nie nudzą się nigdy między sobą? Dla tego, że tylko rozmąwiają o sobie.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 4 do dnia 5 Czerwca.

Miaskowska Elżbieta ob., Nojński Ignacy ob., Engeström Leokadya hr., Walewski Michał ob., Kraszkowski Piotr ob., z Polski; — Segno Xawery, Seweryn Ludwik, Piotrowski Karol, Bandrowski Wojciech, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Herdin Józef, Reczyński Jan, Pawlikowski Józef, Kiniorski Wojciech, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 3701.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Stosownie do uchwały Senatu Rządzącego na dniu 11 maja r. b. do L. 2611 D. G. S. zapadłéj, Wydział podaje do publicznéj wiadomości, iż w depozycie kassy głównéj znajduje się summa złp. 16,030 złożona na rzecz probostwa ś. Floryana tytułem wkupnego w drodze *plus* offerencyi młyna Górnego w Bieżycach, do rzeczonego probostwa należącego. Ktoby przeto życzył sobie takową wyelokować, winien zgłosić się do Wydziału przez stosowne podanie z dowodami bezpieczeństwo hypoteczne wykazującemi.

Kraków d. 2 Czerwca 1840 r.

Senator prezydujący
KOPFF.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 2548.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy w depozycie sądowym znajdują się dwa obligi hypotecznie zabezpieczone na summy 1723 złp. 4 gr. i 1029 złp. 11 gr., tudzież kwota złp. 203 gr. 21 w gotowiźnie, pochodzące z summy 686 Z. Reń. z massy Filipa i Barbary Czerchów pod dniem 18 października 1809 r. Nr. 4357 stanom miasta Krakowa z depozytu wypożyczonéj, a dekretem byłego magistratu krakowskiego z dnia 20 lipca 1810 r. wierzycielom pomienionéj massy mianowicie: Wiktoryi Laufowéj i Alexandrowi Wirembergowi na własność przysądzonéj, i następnie w r. 1824 przez kassę główną wraz z zaległemi procentami do depozytu zwróconéj, przeto Trybunał po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego, wzywa Wiktoryą Laufową i Alexandra Wiremberga lub prawa ich mających; aby się zgłosili z stósownemi dowodami w przeciągu trzech miesięcy, w przeciwnym bowiem razie massa ta skarbowi publicznemu przyznaną będzie.

Kraków dnia 16 maja 1840.

Sędzia Prezydujący.
DUDREWICZ.
(1r.) *Librowski.* Sekr.

Nro 2,580.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Wzywa wszystkich pretensye z tytułu urzędowania Jaroszewskiego notaryusza mieć mogących, aby się z takowemi w przeciągu miesiąca jednego do Trybunału zgłosili, w razie bowiem przeciwnym kaucya za nim zapisana wyextabulowaną zostanie.

Kraków d. 14 maja 1840 r.

Sędzia prezydujący
DUDREWICZ.
(3r.) *Librowski* Sekr.

Podpisany Notaryusz publiczny rezolucyą Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i J. Okręgu z d. 22 maja 1840 r. do Nr. 2615 do sprzedania ruchomości, a mianowicie sukni, bielizny, mebli i t. d. po ś. p. Andrzeju Malinowskim pozostałych, upoważniony zawiadamia, iż licytacya tychże odbywać się będzie w dniu 12 czerwca r. b. o godzinie 9 z rana w Krakowie przy ulicy Floryańskiéj.

Kraków d. 4 czerwca 1840 r.

Franciszek Xawery *Placer*
(1r) Notaryusz Publiczny.

Doniesienie prywatne.

W dniu 24 b. m. między godziną 5tą a 6tą z południa w przechodzie na plantacye chodnikiem od pałacu biskupiego zgubioną została lorynetka w formie okularów ze szkłem N. 10 oznaczonemi w złoto oprawna. Znajdujący proszonym jest o zwrot do Redakcyi Gazety a odbierze nagrody złp. 18.